سەرۆك وەزیران واژۆكردنی گرێبەستی دامەزراندنی پاڵاوگەی فاو لەگەڵ كۆمپانیایەكی چینی ڕادەگەیەنێت

ئەمڕۆ پێنجشەممە، سەرۆكی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ڕێككەوتنی لەگەڵ بەندەرەكانی ئەبوزەبی سەبارەت بە هاوبەشی بۆ بەڕێوەبردنی بەندەری فاو ڕاگەیاند، و وتیشی: گرێبەستی دامەزراندنی پاڵاوگەی فاو لەگەڵ كۆمپانیایەكی چینی واژۆكردووە.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆك وەزیران لە بەیاننامەیەكدا رایگەیاند: سەرۆكی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، لەگەڵ كۆمپانیا گەورەكانی ئەمریكای تایبەت لە بواری نەوت و گاز كۆبووەوە، ئەمەش لە چوارچێوەی مێزی دەوریدا بوو كە ژووری بازرگانی دوولایەنەی عەرەبی-ئەمریكی لە شاری هیوستن لە ویلایەتی تەكساس ئامادیبوون كە لە چوارچێوەی سەردانەكەی بۆ ویلایەتە یەكگرتووەكانی ئەمریكا بەڕێوەچوو.

بەپێی بەیاننامەكە، سودانی پێداچوونەوەی بە بەرنامەی حكومەت و ئامانجەكانی كرد بەرەو وەبەرهێنانی گونجاوی نەوت و گاز و دیدگای داهاتووی و پێداچوونەوە بە دیارترین پڕۆژە ستراتیژییەكانی جێبەجێكردن لە عێراق، هەروەها دەرفەتی وەبەرهێنان بۆ پڕۆژەی تایبەت و پێشخستنی تەواوكەری پێنجەم و خولی شەشەم كە 30 كێڵگەی نەوت و گاز و بلۆكی گەڕانی غاز لە ئەنبار و نەینەوا و دیوانیە و نەجەف و سەماوە لەخۆدەگرێت.

ڕاشیگەیاند: داواکاری بۆ تەواوکەرەکانی خولی پێنجەم و شەشەم دوو هەفتە درێژ دەکرێتەوە، بە پێدانی دەرفەت بەو کۆمپانیایانە کە ئارەزووی پێشکەشکردنی داواکاری دەکەن، و جەختیشیکردەوە: کە عێراق شاهیدی دۆخێکی ئەمنی سەقامگیرە لە هەموو رویەکەوە و داواشی لە کۆمپانیا ئەمریکییەکان کرد کە هاوبەشی لەگەڵ کەرتی تایبەتی عێراقدا بکەن، کە سەرنج و پشتیوانی حکومەت وەردەگرێت، هەروەها ئاماژەی بە پەرەسەندنی هەمەلایەنە کرد کە عێراق لە هەموو سێکتەرەکاندا بەخۆیەوە بینیوە.

هەر لەو کۆبوونەوەیەکدا سەرۆك وەزیران رایگەیاند: ئەمە دیدگایەکمان هێنایە ئاراوە کە پەیوەندی لەگەڵ ئەمریکا چۆن دەبێت، دوای لێکتێگەیشتن و کۆبوونەوە لەگەڵ سەرۆك بایدن، کە لەسەر بنەمای هاوبەشی و کراوەیی لە هەموو بوارەکاندا بێت، و وتیشی: دیدگاکەمان لەسەر بنەمای بەرژەوەندی هاوبەش، و لەڕێگەی کاری هاوبەشەوە بەشێوەیەکی بەهێز ئامادە دەبێت، بەتایبەتی بوونی کۆمپانیاکان و وەبەرهێنان لە دەرفەتەکان لەعێراقدا.

ئاشکراشیکرد: عێراق لەبازاڕی وزەدا گرنگییەکی زۆری هەیە لەڕووی بەرهەمهێنان و یەدەگەوە، هەلومەرجی سەخت و تەحەددیاتی پێشووش نەیانهێشت بگاتە قۆناغی وەبەرهێنانی گونجاوی سامان، و وتیشی: ئەمە لەم دوایانەدا نزیك بووینەتەوە لە خۆژێنی لە بەرهەمە وەرگیراوەکانی نەوت کە لە ساڵانی پێشوو هاوردەمان کردووە.

دووپاتیشیکردەوە: حکومەتەکەمان بە بیرۆکەیەکی نوێی ئیستغلالکردنی سامان دەستی پێکرد، بە زیادکردنی توانای بەرهەمهێنان، وەبەرهێنان لە غازی هاوەڵ، و چوونە ناو پیشەسازییەکانی بەرهەمهێنان لە پترۆکیمیایی، و وتیشی: پلانەکمان داڕشتووە بە گەیینی %40ی هەناردەکردنمان بە وەرگیراوەکانی نەوت.

سەرۆك وەزیران جەختیشیکردەوە: هاوردەکردنی غاز ساڵانە 4 ملیار دۆلاری تێدەچێت، لەکاتێکدا هاوتای 1300 ملیۆن پێ سێجا ستاندارد دەسوتێنین، ئەوە جگە کاریگەرییە نەرێنییەکانی لەسەر ژینگە، و وتیشی: پلانمان ئەوەیە کە لە ڕێگەی گرێبەستە گرنگەکەی کۆمپانیای تۆتالەوە سووتانی غاز ڕابگرین، کە هەنگاوێکی ستراتیژییە، و هانی کۆمپانیای (هانویل) و هەموو کۆمپانیاکان دەدەین؛ بەمەبەستی جێبەجێکردنی ئەو گرێبەستانە.

رونیشیکردەوە: ئەمە سەرقاڵی جێبەجێکردنی وێستگەیەکی وزەی خۆریش بە توانای 1000 مێگاوات، جگە لە پڕۆژەی حوقنی ئاو بە بیرەکان، و وتیشی: خولی پێنجەم ئەو پڕۆژانە لەخۆدەگرێت کە لەلایەن کۆمپانیای ئیماراتی (هیلال) و کۆمپانیایەکی چینی جێبەجێ دەکرێن، و پلانمان هەیە لەم ماوەیە دیاریکراوەدا بگەینە دوو هەزار و 400 ملیۆن پێ سێجا ستاندارد.

سودانی تەئکیدیشیکردەوە: ئەمە پڕۆژەی تایبەت دەخەینەڕوو، لەوانەش پڕۆژەی هاوپێچ بە خولی پێنجەم و شەشەم، و ماوەی 15 ڕۆژ درێژ دەکەینەوە، بە ڕەخساندنی دەرفەت بە پێشکەشکردنی داواکاری بە گشتەکان، و وتیشی: خولی شەشەم کێڵگە دەوڵەمەندەکان بە غازی سروشتی ئازاد لەخۆدەگرێت.

دووپاتیشیکردەوە: دەستمان کرد بە پێشکەشکردنی (پڕۆژەی یەکگرتوو)، لەوانە دەرهێنانی نەوت،

وەبەرهێنانی غازی هاوەڵ، و دامەزراندنی وێستگەیەکی کارەبا و پاڵاوگە و پیشەسازییەکانی پترۆکیمیایی، و وتیشی: دەرفەتی پڕۆژەی ی□ککگرتوو لە کێڵگەکاندا دەخرێتەڕوو؛ دیما لە میسان، ئیبن عومەر لە بەسرە، کێڵگەکانی عەمارە و کمیت لە میسان، و پارچەی گەڕان لە زیقار، و وتیشی: دەرفەتمان هەیە بۆ دامەزراندنی کۆمەڵگای پترۆکیمیایی و پەین لە کەربەلا، کۆمەڵگای پترۆکیمیایی فاو، و پڕۆژەی نەبراس، دوای ئەوەی کۆمپانیای شێڵ داوای لێبوردنی کرد بەهۆی ڕەوتێکی نو□ی کۆمپانیاکە لە گرنگیدان بە پڕۆژەکانی غاز.

راشیگەیاند: پلانمان هەیە کە پەیوەندی بە چەندین شوێنی هەناردەکردنەوە هەیە، و پێویستیمان بە نەرمی لە هەناردەکردندا پێویستی بە پشت بەستن بە بازاڕی زیاتر هەیە.

ئاشکراشیکرد: ڕێگای گەشەپێدان کە بەستراوەتەوە بە بەندەری فاو پڕۆژەیەکی گرنگ دەبێت، و ئێمە هەماهەنگی لەگەڵ لایەنی تورکی دەکەین سەبارەت بەو بەندەری فاو لە کۆتایی ساڵی 2025 دەچێتە خزمەتەوە، و یەکێکە لە گەورەترین بەندەرەکانی ناوچەکە، و وتیشی: لەگەڵ بەندەری ئەبوزەبی ڕێککەوتین لەسەر هاوبەشییەك بۆ بەڕێوەبردنی بەندەری فاو، لەئێستاشدا خەریکی تەواوکردنی وردەکاری گرێبەستەکانن.

رونیشیکردەوە: شارێکی گەورەی ئابووری و شارێکی نوێی نیشتەجێبوون هەیە کە بەستراوەتەوە بە بەندەری فاو کە پڕۆژەی سەرجەم پیشەسازییە پەیوەندیدارەکان لەخۆدەگرێت، و وتیشی: گرێبەستێك لەگەڵ کۆمپانیایەکی چینی واژۆ دەکەین بۆ دامەزراندنی پاڵاوگەی فاو بە توانای 300 هەزار بەرمیل لە ڕۆژێکدا.